โครงงานระบบวิเคราะห์และประเมินสุขภาพของผึ้งความแม่นยำสูงด้วยเทคโนโลยี ปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับ **IOT** สำหรับอุตสาหกรรมการเลี้ยงผึ้งโพรง

ชยพล ฟองแก้ว 1 , ชยากร โพธิ์ขำ 1 , กณวรรธน์ ภูมิชัย 1

ศิลปกรณ์ จันทไชย²

¹นักเรียนโรงเรียนปิยะมหาราชาลัย , E-mail: kanawatpumchai@gmail.com

²โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย

บทคัดย่อ

ผึ้งเป็นสัตว์เศรษฐกิจที่มีบทบาทสำคัญในการผสมเกสรของพืช ซึ่งคิดเป็นประมาณหนึ่งในสามของปริมาณอาหารทั่วโลก และพวกมันมีส่วนช่วยสร้างรายได้ประมาณ 500 พันล้านดอลลาร์ต่อปีให้กับอุตสาหกรรมอาหารทั่วโลก แต่ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา อาณานิคมของผึ้งได้ลดลงเกือบ 40% และบางสายพันธุ์เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ เนื่องจากหลายปัจจัย เช่น สารกำจัดศัตรูพืช ศัตรูพืช และการติดโรค การตรวจสอบรังผึ้งแบบดั้งเดิม และการตรวจสอบโดยมนุษย์ เป็นกระบวนการที่ใช้เวลานานและมักรบกวนผึ้ง อย่างเร็ตม งานวิจัยที่ผ่านมาไม่มีขั้นตอนแบบครบวงจรและมักอาศัยข้อมูลจากแหล่งเดียว หรือ สองแหล่ง เช่น ภาพถ่ายเพียง อย่างเดียว เสียงของผึ้งเพียงอย่างเดียว และการนำภาพถ่ายและเสียงของผึ้งมาวิเคราะห์ร่วมกัน เพื่อแก้ไขปัญหาเหล่านี้พวกเราจึง ได้นำเสนอระบบที่ครอบคลุม ประกอบด้วยการตรวจจับวัตถุผึ้งและการประเมินสุขภาพโดยใช้ การนำ YOLOv8 มาใช้ในการ ตรวจจับภาพผึ้ง การวิเคราะห์และแปลงข้อมูลเสียงในรูปแบบ Chromagram และวัดความขึ้นในรังผึ้ง พัฒนาโมเดลการเรียนรู้ ของเครื่อง (Machine Learning) Random Forest ร่วมกับระบบ IOT เพื่อมุ่งเน้นคุณสมบัติสำคัญจากแต่ละประเภท ของสัญญาณเพื่อการประเมินสุขภาพผึ้งที่แม่นยำ จากนั้นแจ้งเตือนไปยังเกษตรกรให้สามารถรับรู้ความผิดปกติได้อย่างทันท่วงที่ ผ่าน web-application โดยเราจะมุ่งเน้นไปที่การตรวจจับลักษณะและประเมินสุขภาพของผึ้งโพรงที่มักถูกเลี้ยงในประเทศไทย ด้วยความแม่นยำมากกว่า 90% ด้วยการผสานรวมโมเดลการเรียนรู้ของเครื่องกับข้อมูลภาพและเสียง และการตรวจสอบความขึ้น ที่เหมาะสมในระบบการตรวจสอบสุขภาพผึ้งแบบครบวงจร วิธีการนี้ให้โชลูชันที่มีประสิทธิภาพและไม่รบกวนสำหรับการตรวจหา โรคผึ้งในระยะเริ่มต้นและการอนุรักษ์อาณานิคมของผึ้ง

คำสำคัญ : สุขภาพของผึ้งโพรง , YOLOv8 , Chromagram , Machine Learning , IOT